

QUICK GUIDE

**RADZENIE SOBIE Z
POWODZIAMI WIEDZA O
CAŁEJ UE DLA WŁADZ
LOKALNYCH I REGIONALNYCH**

Treść ta została przygotowana przez projekty REGILIENCE, IMPETUS, TransformAr, i ARSINOE, przy wsparciu Misji UE ds. Adaptacji

RADZENIE SOBIE Z POWODZIAMI

WIEDZA O CAŁEJ UE DLA WŁADZ LOKALNYCH I REGIONALNYCH

CZYM SĄ POWODZIE?

Powodzie są najczęstszymi i najbardziej kosztownymi klęskami żywiołowymi w Europie. Występują coraz częściej, są intensywniejsze z powodu zmian klimatycznych i mają niszczycielskie skutki, zagrażając życiu i prowadząc do dużych strat gospodarczych. Powodzie mogą również uwalniać zanieczyszczenia zgromadzone w ziemi i rozprzestrzeniać je coraz bardziej.

Powódź błyskawiczna lub pluwialna występuje, gdy ekstremalne opady deszczu w krótkim czasie tworzą intensywny, szybki potok wody. Może się to zdarzyć w pobliżu rzeki lub jeziora lub dalej, jako efekt opadów deszczu w pobliżu lub na pobliskim wzniesieniu. Mogą być bardzo niebezpieczne i niszczycielskie ze względu na siłę wody i niesione przez nią przedmioty, takie jak drzewa lub samochody.

Powodzie błyskawiczne mogą również występować wraz z powodziami rzeczными i/lub powodziami przybrzeżnymi, spowodowanymi falami sztormowymi.

KLUCZOWE FAKTY I NAJNOWSZE WYDARZENIA

Według [Parlamentu Europejskiego](#), w Europie w ciągu ostatnich 30 lat:

5.5 miliona ludzi zostało dotkniętych powodzią.

Prawie 3000 osób straciło życie.

Straty gospodarcze: 170 miliardów euro.

UE ma na celu ograniczenie i zarządzanie ryzykiem, związanym z powodzią i ich wpływem na zdrowie ludzi, środowisko, dziedzictwo kulturowe i działalność gospodarczą.

Zgodnie z [dyrektywą UE w sprawie powodzi](#), państwa członkowskie są zobowiązane do tworzenia i aktualizowania map zagrożenia i ryzyka powodziowego, a niektóre z nich uwzględniają powódzie ulewne na mapach: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Hiszpania, Francja, Węgry, Irlandia, Włochy, Litwa, Malta i Rumunia.

Mapy zagrożeń powodziowych powinny obejmować obszary geograficzne, które mogą zostać zalane, a mapy ryzyka powodziowego pokazują potencjalne negatywne skutki związane z tymi scenariuszami powodzi. Mapy te stanowią podstawę do opracowywania planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Duże powodzie, które wydarzyły się w
stanim czasie:

Lipiec 2021 (Niemcy, Belgia): 50 miliardów euro strat, z uwzględnieniem krytycznej infrastruktury, doprowadziło do szybko rosnących powodzi błyskawicznych w małych i stromych zlewniach w środkowych wzgórzach, szczególnie wokół pasma górskiego Eifel..

Wrzesień 2023 (środkowa Grecja): powódź wywołana przez sztorm Daniel spowodowała poważne konsekwencje dla rolnictwa i hodowli zwierząt, ze znacznym wpływem na produkcję roślinną i zwierzęcą.

Listopad 2024 (Walencja, Hiszpania): 224 ofiary śmiertelne, prawie połowa ofiar miała ponad 70 lat, a koszt wyniósł 4 miliardy euro.

Główne skutki powodzi dla społeczności

Infrastruktura:

Uszkodzenia domów, dróg, mostów, szpitali, szkół i innych budynków. Więcej informacji znajdziesz [tutaj](#).

Zdrowie:

Zwiększone ryzyko chorób przenoszonych drogą wodną, takich jak biegunka lub czerwonka, urazy i zgony. Więcej informacji znajdziesz [tutaj](#).

Środowisko:

Powodzie mogą również niszczyć obszary podmokłe i zmniejszać różnorodność biologiczną, powodować erozję gleby i zanieczyszczenie wody. Więcej informacji znajdziesz [tutaj](#).

JAK PRZECIWDZIAŁAĆ

Zrozum ryzyko powodzi: dane, mapy i narzędzia

Jeśli znajdujesz się w Austrii, Belgii, Bułgarii, na Cyprze, w Hiszpanii, Francji, na Węgrzech, w Irlandii, Włoszech, na Litwie, Malcie i w Rumunii, sprawdź, czy Twoja gmina znajduje się na obszarze zagrożonym gwałtownymi powodziami, a więcej szczegółów znajdziesz na oficjalnych mapach zagrożeń i ryzyka powodzi dla Twojego kraju/regionu.

Uzyskaj dostęp do danych na temat liczby, ofiar śmiertelnych i strat ekonomicznych spowodowanych powodziami rzecznyymi w latach 2004-2024 w [Risk Data Hub Atlas](#).

Wdrażanie konkretnych działań

Znajdź ponad 30 zalecanych działań mających na celu zmniejszenie skutków powodzi w tej [bazie danych](#), z których każde opisuje koszty i korzyści, aspekty prawne wdrożenia i odnosi się do wdrożonych studiów przypadków. Niektóre z działań, które można wdrożyć na poziomie miejskim lub gminnym to:

[Planowanie miejskiej zielonej i niebieskiej infrastruktury](#), jak w [hamburskiej Strategii Zielonych Dachów z 2014 r.](#)

[Projektowanie miast i budynków wrażliwych na wodę](#) w tym Zrównoważone Systemy Drenażu Miejskiego (SUDS), np. zastosowane w [remontcie parku Gomeznarro w Madrycie](#).

Oceń swoje zaplanowane działania za pomocą tego [narzędzia do samooceny](#) aby uniknąć negatywnych skutków, które zwiększają podatność, zmniejszają dobrobyt lub podważają zrównoważony rozwój. Dostępna również w języku polskim!

Znajdź możliwości finansowania

Uzyskaj dostęp do unijnych i krajowych opcji finansowania za pośrednictwem [MIP4Adapt](#) aby wesprzeć swoje strategie adaptacji do powodzi.

Zaangażuj interesariuszy i obywateli w podejmowanie decyzji i działania.

Sprawdź podręcznik MIP4Adapt [Do-It-Yourself na temat angażowania interesariuszy i obywateli w adaptację do zmian klimatu](#), aby dowiedzieć się, jak zaangażować społeczność w przygotowanie się na fale upałów i łagodzenie ich skutków.

Możesz również użyć konkretnych narzędzi, takich jak [TransformAr Playbook](#) aby zaplanować warsztaty partycypacyjne.

BUTTON

BUTTON

PRAKTYCZNE PRZYKŁADY DLA WŁADZ LOKALNYCH I REGIONALNYCH

Aby zainspirować się praktycznymi przykładami,

Znajdź i przeczytaj ponad 15 krótkich [historii adaptacji](#) - np. o radzeniu sobie ze skutkami gwałtownych powodzi na [infrastrukturę drogową w Troskotovicach w Czechach](#);

Znajdź bardziej szczegółowe informacje, wybierając jedno z [60 studiów przypadków „wpływ klimatu - powódzie”](#) - np. o ochronie [jakości wody kąpielowej przed przelewaniem się ścieków w Rimini we Włoszech](#) lub [zarządzaniu wodami opadowymi w Malmö w Szwecji](#), i w [Lappeenranta w Finlandii](#), gdzie zmiany klimatu zwiększą ryzyko dla zdrowia ludzi z powodu pogarszającej się jakości wody pitnej i kąpielowej w jeziorze Saimaa.

BUTTON

BUTTON

POTRZEBUJESZ POMOCY?

Skontaktuj się z nami:
info@regilience.eu

Prawa autorskie do obrazów:

- Cover: @Dylan Leagh, Unsplash
- Page 3: @Jonathan Ford, Unsplash
- Page 5: @Chris Gallagher, Unsplash, Getty-images
- Page 6: River Emscher restoration in Germany. @Andreas Fritsche, EGLV
- Page 7: @Point Normal, Unsplash
- Page 8: @Chris Gallagher, Unsplash
- Page 9: @Egor Gordeev, Unsplash
- Page 10: City of Leuven, Belgium exposing the ground in urban spaces which helps absorb rainfall and reduce flooding. Realised within the Life Pact project. @Baptist Vlaeminck, City of Leuven

QUICK GUIDE

**RADZENIE SOBIE Z
POWODZIAMI NAGŁYMI**
WIEDZA O CAŁEJ UE DLA
WŁADZ LOKALNYCH I
REGIONALNYCH

Treść ta została przygotowana przez projekty [REGILIENCE](#), [IMPETUS](#), [TransformAr](#), i [ARSINOE](#) w przy wsparciu Misji UE ds. Adaptacji.

IMPETUS

TransformAr

Projekt graficzny: [Agata Smok](#)

EU MISSIONS

ADAPTATION TO CLIMATE CHANGE

Projekty te otrzymały dofinansowanie z programu badań i innowacji Unii Europejskiej Horyzont 2020 na podstawie umowy o dotację No 101036560 (REGILIENCE), No 101037084 (IMPETUS), No 101036683 (TransformAr), No 101037424 (ARSINOE).